

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ в област на висше образование б. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, професионално направление б.1. „Растениевъдство“, научна специалност „Фуражно производство, ливадарство“

Автор на дисертационния труд: Минко Николов Илиев – докторант на самостоятелна подготовка по докторска програма „Фуражно производство, ливадарство“, професионално направление б.1. „Растениевъдство“, към Институт по планинско животновъдство и земеделие, гр. Троян

Тема на дисертационния труд: „Влияние на торенето върху продуктивността, състава и качеството на естествени тревостои в района на Централна Стара планина“

Рецензент: доц. д-р Ценка Жекова Желязкова, Тракийски университет – гр. Стара Загора, професионално направление б.1. „Растениевъдство“, научна специалност „Фуражно производство, ливадарство“, назначена за член на научното жури съгласно Заповед № НП-08-39/10.04.2018 г. на Председателя на Селскостопанска академия – гр. София

Кратки биографични данни за докторанта

Докторантът Минко Николов Илиев е роден на 12.08.1975 г. в гр. Ловеч. През 2002 г. придобива ОКС „Бакалавър“ в Аграрен Университет - гр. Пловдив, специалност Тропично и субтропично земеделие, а през 2010 г. придобива ОКС „Магистър“ по програма „Биологично производство на плодове и зеленчуци“ в Тракийски университет – гр. Стара Загора. От 2003 до 2005 г. работи като агроном-технолог във фирма „Аграсстар“ – гр. Хисар, а от 2005 до 2010 г. е агроном в ИПЖЗ – гр. Троян. От 2010 г. и понастоящем е назначен за асистент в ИПЖЗ – гр. Троян. Участва като член на работни колективи в изпълнението на 4 проекта към ССА и в 3 проекта, финансирани от външни за България източници. През 2016 г. е зачислен в докторантура на самостоятелна подготовка по докторска програма „Фуражно производство, ливадарство“, към ИПЖЗ - гр. Троян (Заповед № НП-08-69/28.03.2016 г.). Отчислен е с право на защита през 2018 г. (Заповед № НП-08-32/09.03.2018 г.). Владее английски и руски езици и има технически умения и компетенции за работа с различни компютърни програми.

Актуалност на тематиката

Естествените тревни асоциации представляват огромен природен ресурс, който дава възможност за природосъобразно и нискоразходно отглеждане на преживните животни. Установяването на влиянието на различните природни и антропогенни фактори върху продуктивните възможности, химическия състав и хранителната стойност на биомасата от естествените тревни асоциации ще подпомогне внедряването на нови екологични и икономически целесъобразни системи за стопанисване на тревно-фуражните системи. Ефективното оползотворяване на биомасата от естествените тревни асоциации за производството на животинска продукция е от съществено значение за решаване на продоволствения проблем, за повишаване конкурентноспособността на аграрното производство, постигане на устойчиво

икономическо развитие и за подобряване на жизнения стандарт на населението, особено в предпланински и планински райони.

В тази връзка предлаганият дисертационен труд от докторанта Минко Илиев е интересен и актуален. Основната цел на дисертационния труд е точно и ясно определена: да се установи влиянието на минералното и органичното листно торене върху продуктивността, ботаническия състав, хранителната стойност и икономическата му ефективност при най-разпространените в Централна Стара планина типове естествени тревостои – садинова ливада и картълово пасище. Поставените във връзка с постигането на целта три задачи са правилно формулирани и реализирани по време на изведените експерименти.

Познаване на проблема

Литературният преглед е добре систематизиран в 3 основни раздела. В списъка на литературата са посочени 167 източника, от които 52 на кирилица и 115 на латиница като са отразени източници от 1948 г. до 2017 г. Това свидетелства за добра осведоменост относно състоянието на проблема и използваните методи в световен мащаб.

Методика на изследването

За постигането на целта и задачите са проведени общо четири опита при два типа естествени тревостои (садинова ливада и картълово пасище) - два опита за изпитване и установяване на минералното торене и два опита за изпитване и установяване на листното органично торене.

Опитите са проведени за тригодишен период (2011 – 2013 г.) върху достатъчен обем от растения. Получените резултати са обработени статистически със съвременни методи за статистически анализ, което е добър критерий за прецизността на проведените експерименти и правилното им интерпретиране

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Представеният дисертационен труд е написан на 143 стандартни страници, включително текст, 104 таблици и 7 фигури. Дисертацията е добре структурирана и балансирана, стилът на изразяване е научен и точен. Използвана е класическа структура за оформяне на дисертационен труд, включваща увод, преглед на публикуваните литературни източници по проблема, цел и задачи за изпълнение, материал и методи на изследване, получени резултати и обсъждане.

В края на работата са формулирани 12 извода, които са подредени в логическа последователност, правилно формулирани и с точна информация за получените от изследването резултати.

Направени са и две ценни за практиката препоръки, които дефинират ефектите от торенето с минерални и органични торове с посочени оптимални дози на приложение при тревостоите от тип садина и картъл.

Приемам представените от докторанта 7 приноса (4 с оригинален и 3 с научно-приложен характер).

Получените и анализирани резултати, както и произтичащите от тях приноси са лично дело на докторанта.

Всички документи във връзка с процедурата са оформени правилно.

Дисертационният труд отговаря на възприетите и утвърдени изисквания за обем и структура, посочени в чл. 53 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в Селскостопанска Академия.

Анализ на научната продукция и оценка на автореферата

Във връзка с дисертационния труд докторантът Минко Илиев е представил списък от три научни публикации, публикувани в Journal of mountain agriculture on the Balkans. В тях е отразена основна част от дисертацията, като докторантът е самостоятелен автор на една от публикациите, а другите две са в съавторство, но той е първи автор.

Авторефератът е написан на 30 стандартни страници (включително 40 таблици и 7 фигури), обективно отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд и дава пълна представа за разглежданите в дисертацията проблеми, тяхната актуалност и значимост.

Критични бележки и препоръки

Към докторанта имам следната бележка:

✓ заглавието на част от таблиците (№ 37-52 и № 57-72) е неточно тъй като крѐмните единици за мляко (КЕМ) или растеж (КЕР) са мярка за енергийната хранителност на фуражите (изчисляват се на базата на стойностите на бруто (БЕ) и обменната (ОЕ) енергия и всѐщност представляват нето енергия). По-правилно би било в заглавието на таблици № 37-52 да се използва само терминът „енергийна хранителност“, а на таблици № 57-72 „добив на енергия“ като се уточни дали става въпрос за зелена маса или сено от съответния тревостой.

Посочената бележка не намалява достойнствата на дисертационния труд и научните приноси. Тя е направена с цел подобряване работата на докторанта при бъдещите му изследвания.

Заклучение

Дисертационният труд на тема „Влияние на торенето върху продуктивността, състава и качеството на естествени тревостои в района на Централна Стара планина“ съдържа научни и научно-приложни резултати, представляващи оригинален принос в науката и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника на Селскостопанска Академия за неговото приложение.

Дисертационният труд показва, че докторантът Минко Илиев притежава задълбочени теоретични знания по научната специалност „Фуражно производство, ливадарство“ и умения за провеждане на научни изследвания.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** проведеното изследване, получените резултати и приноси. Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури да присъди на **Минко Николов Илиев** образователната и научна степен „Доктор“ в област на висше образование 6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, професионално направление 6.1. „Растениевъдство“, научна специалност „Фуражно производство, ливадарство“

Дата: 23.05.2018 г.
гр. Стара Загора

Изготвил становището.....
(доц. д-р Ц. Желязкова)